

Za poduk in kratek čas.

Nekaj o slogi med Slovenci.

Iz Neutrališča.

Že večkrat sem bral v „Slovenca“, da se dela za neko slogo med konservativno in liberalno stranko na Slovenskem. Sloga je res lepa reč, pa se le najde tam, kder so ljudje enacih načel, enacih misli. Če tega ni, ampak so si načela v bistvenih stvareh navskriž, ni sloga mogoča; če se tudi stranke za čas pomirijo, načel pa ne spremenijo, so le podobne vojnim oddelkom v boju, ki se tudi pomirijo za nekoliko časa, potem pa zopet in še hujše zgrabijo.

Radoveden sem toraj bil, kakošen duh da zdaj veje po „Narodu“, ki kliče na spravo, ter pregledam nekoliko poslednjih listov. Odkritosrčno povem, da nisem zapazil v glasilu „liberalnih“ Slovencev spravljivega duha, niti ne jasnejših nazorov. „Narod“ meče okoli sebe s „klerikalci“ in „ultramontanci“, kakor poprej ter še zdaj ne spozna potrebe, da se katoličani branijo proti liberalizmu, ki hoče „po postavni poti“ delavnost kat. cerkve zatreti. Vsi drugi, ki napadajo cerkev in vero, imajo prav, le kaloliški možje in listi mu niso po godu in gotovo se še zdaj „Narod“, če treba stokrat priduši, da liberalizem kat. veri in cerkvi celó nič nevaren ni. V tem oziru, kar sprevidnost in odkritosrčnost zadeva, se mi že bolj dopada ekselencia minister Stremayr, ki je nedavno pred svojimi volilci v Voitsbergu naravnoč izrekel, kar ves svet razun „Narodovih“ piscev ve, da se je „na liberalni strani hotela pšenica s plevami izplati, ker se je napadala vera in cerkev“ — „man bekämpfte den Glauben, man bekämpfte die Kirche!“ To so delali in skušajo še liberalni naprednjaki, nemški kakor slovenski, ki ne poznajo druga, kakor edino le „narodnost“, druge pa, ki branijo vero, kat. cerkev in njene pravice, psujejo in pitajo s „klerikalci“, „ultramontanci“, „jezuviti“, „mračnjaki“ in kar je še več tacih pridevkov v liberalnih litanijah.

Pa povrnimo se nazaj h glasilu slovenskih liberalcev. Kako sodi „Narod“ zdaj, ko piše o potrebi sprave, o teh rečeh? Le berite in potem sodite, koliko spravnega duha ti „pisci“ imajo! V nekem članku odgovarja nemčurskim listom, ki se „mladoslovencem“ posmehujejo, češ, da jo hočejo zdaj zasukniti, ter pravi, da mladoslovinci nikakor ne mislijo svojega prepričanja popustiti, marveč so „v vprašanih občečloveške svobode (ki se zdaj sploh s frajmavrerji zoper kat. cerkev povsod vzdiguje) in liberalnih idej z naprednjaki vseh omikanih narodov (toraj tudi z Bismarkom in njegovimi pomagači) enih misli.“ — To je dovolj odkritosrčno! Sprava s takimi ljudmi (sreča da jih razun „Narodovih“ piscev ni mnogo med Slovenci!) se mi dozdeva kakor pogajanje s tatom, ki mi je klobuk in suknjo ukradel, ter mi

hoče klobuk povrniti s pogojem, da — o suknji več ne govorim, ali je moja ali njegova. —

Gledé na vse to je pač celó resnično, kar piše „Brenčelj“ menda v 12. številki v naslednjem „Pogovoru“:

Tone. Večkrat sem že slišal besedo „srednja stranka“. Kaka stranka je li to?

Jože. To je stranka, ki hoče biti v sredi med „starimi“ in „mladimi“.

Tone. Pa vendar ne razumim prav.

Jože. Poslušaj, ti bom prav po domače razložil. Staroslovinci trdijo, da 2krat 2 je 4.

Tone. Prav imajo, saj je res!

Jože. Res je! Toda „mladi“, ki nočejo, da bi „starih“ beseda kaj veljala, pravijo, da 2krat 2 je 6.

Tone. Ni res! Ne znajo računati! Kdo jim bo to verjel?

Jože. Le stoj! So pa tudi taki, ki ne marajo „mladih“, ker vedó, da 2krat 2 ni 6, pa vendar nočejo pripoznati, da imajo „stari“ prav. Zato hočejo biti med obema v sredi in pravijo: 2krat 2 je 5.

Tone. A, taki so! Zdaj jih pa že poznam in vem, koliko so vredni. —

Razne stvari.

(*Drevesa na prodaj*). Od Male nedelje se nam piše, da ima tamošnji znani sadjerejec in vrli narodnjak Tom. Spindler v svoji drevesnici više nego 10.000 žlahtnih drevesec raznega plemena. Nad tisoč jih ponuja sedaj spoštovanemu občinstvu po 30—50 kr. Drevesca so nad poldrugi seženj visoka, do 3 palce debela, stoječa brez vsega kola in so zvečimom mošanskega plemena. Imenovani sadjerejec tudi vsem, kateri želé kaj kupiti in saditi, živo priporoča, da to storé, ako je mogoče, v jesen, ker je sam prepričan, da v jesen vsajena drevesa prav dobro storé.

(*Mariborski srenjski odbor*) je v razporu z županom, g. dr. Reiserjem, ter so zaradi tega nekateri odborniki sklicali 12. t. m. shod volilcev, da jim stvar v razsodbo predložijo. Za prvosednika je bil zvoljen g. dr. Radaj, ki je odbornike pohvalil, da se v tej zadevi do volilcev obračajo. Navzoč je bil tudi župan sam, ki je izrekel, da je le po svojem najboljšem prepričanju storil, kar se mu očita. Stvar, na kolikor smo jo iz zmedene poročila v „Mb. Ztg.“ spoznati mogli, je ta-le: Župan je na svojo roko razpisal dopolnilne volitve v srenjski zastop in naravnoč imenoval 4 odbornike, ki imajo postavno izstopiti. Meseca oktobra je pa odbor s privoljenjem župana že bil odločil, kateri naj izstopijo. Ker se pa župan tega sklepa ni držal in tudi v volilnem razpisu ni omenil, kateri se naj za odbornike in kateri za namestnike volijo, se je odbor z njim sprl in stvar je šla k dež. vladi in dež. odboru v razsodbo. — Navzoči volilci so enoglasno pritrdili postopanju